

Més estètica

En tostemps el sentiment del bell ha predominat en l'ordenació de les coses i en diverses èpoques l'home, valent-se de l'impuls que de si té l'art, ha lograt agermanant-lo amb la naturalesa, una superació en la forma; això és, ha condensat en un sol punt tota l'essència i mirament, fins a lograr un estat àlgid en l'observador, mentre que del compendi totalitari se n'ha format la revelació d'una harmonia precisa, el que ha fet que el sentiment estètic sigui la predominació en tot conjunt.

Aquesta ordenació o simplement sentiment estètic, no està renyit amb les èpoques de concussions, tota regada que, manifestació esteticisme i expressió sincera de bellesa, són predominants de la mateixa naturalesa, per tant hem de procurar per tots els mitjans, no solament conservar i saber valorar tot el que de si són i tenen aquestes creacions logrades, sinó voler fer prevaldre en tot moment i en tota cosa aquest gust, que amb el nom d'estètica revela fins el punt on arriba el sentir de l'home. I aquest refinament de sensibilitat, l'hem de fer recórrer en tot allò que sigui al nostre abast, per què de fet, dintre les nostres llars quantes hores podem encara esmerçar-hi per tal de lograr un arranjament adequat? i en la via pública quant es pot fer en aquest sentit? Quants i quants rètols deslluïts, banderes destenyides i estripades, papers mig clavats i il·legibles col·locats en els portals d'alguns edificis i cases, tot en un veritable estat deplorable.

Molt podem fer i molt hem de fer en l'ordre de l'embelliment i si sabem lograr que cada cosa reuneixi aquelles condicions d'harmonia, que no són res més que els mateixos principis de l'estètica, dintre de poc tindrem un benestar en l'esperit que d'altra forma és impossible d'aconseguir.

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

Espeleologia

L'excursionista que practica l'espeleologia, branca de la geologia, és obligat d'enfilar-se per l'interior de les tenebroses cambres soterrànies a voltes ignorades i sovint poc conegudes, per tal d'arreglar d'elles totes les coses que observi en l'interior per a estudiar-les i portar llum a la ciència, per a saber les formacions de la terra, esbrinar i aclarir i treure de dubtes, en certs indrets de les boirositats de la prehistòria.

Nostra pàtria té i ha tingut homes que s'han dedicat a les investigacions espeleològiques, els quals han estat uns veritables excursionistes i bons científics; entre ells, l'infatigable Mn. Norbert Font i Sagné, el gran geòleg català i pare de la ciència espeleològica catalana, que entre unes de les seves nombroses i interessants publicacions, hi veiem un acurat treball en el «Recull espeleològic de Catalunya» de Mn. Faura i Sanz, qual obra ha fet un gran servei a la ciència i inclús

és una guia pels qui tenim aquest esperit d'endinsar-nos per les entranyes de la terra, per a investigar i contemplar les belles formacions estalactíiques, aquells perfils desconeguts en l'art de l'home i tantes i altres contemplacions que ni el poeta ni l'artista ha plasmat.

La Cova Simanya (Sant Llorenç del Munt)

La creiem de molta importància per ésser la més gran de la muntanya de Sant Llorenç del Munt; es troba en el conglomerat nummulític encara que avui es creu que pertany a l'oligocènic, segons es desprèn de l'esmentat *Recull*. La posició geogràfica de la boca d'entrada a la cova, són 41 graus, 40 minuts i 20 segons latitud Nord i 5 graus, 41 minuts i 50 de longitud Est del meridià de Madrid (segons les orientacions del «Instituto Geográfico y Estadístico de España», fulla 392). Trobant-se situada a una hora i mitja del poble de Sant Llorenç Savall i mitja de la casa del Marquet de les Roques i molt aprop del camí de l'esmentada casa a Coll d'Eres.

La seva entrada, que és una esberla

vertical, causa impressió, tant en l'aspecte en què es presenta com per la grandària de la seva boca d'entrada.

Tot just entrats en el seu interior, es presenta a nostra vista un llarguíssim carrer alt de sostre i als 12 metres des de l'entrada, se'n presenta un altre a la part esquerra, de 40 metres. Endinsant-se en aquesta, en la fosca amparats en la claror del llum que portem, veiem uns fragments d'unes formacions estalactíiques seques que la gent ignorant ha trencat. Als 30 metres acaba el conglomerat, trobant-se aquí un bloc després; passat aquest, la galeria continua 10 metres més amb les mateixes condicions de magnitud que l'anterior, però variant completament amb la constitució de la roca. Així com la resta de la cova es presenta com ja hem esmentat, com un conglomerat impermeable, aquí es troba una calissa en estat areneat de descomposició; al capdavant d'aquesta hi ha una petita corrent d'aigua.

Seguint la primera galeria d'entrada a la cova i en un espaiós corredor es troba als 15 metres 50 cms. una altra galeria a la part esquerra; deixant aquesta i continuant en la primera, poc a poc el pas va estrenyent-se i trobant als 21 metres un estret pas de 0'30 cms; passat aquest, s'eixampla un poc més, acabant als 16 metres; en tot aquest llarg i recte carrer, no es troba gens d'aigua, disfrutant-se d'una temperatura agradable.

Fent el curs de la galeria que hem esmentat, la qual s'ha deixat últimament a l'esquerra, és aquesta la més llarga de tota la cova, amidant 148 metres 50 cms. de llargada i l'obertura d'entrada és d'uns 3 metres 50 cms. d'amplada per 3 metres d'alt. L'espeòleg, a mida que penetra en el seu interior, comença a sentir el dringar de l'aigua, que va degotant poc a poc; als 65 metres d'entrada aquesta, es troba un gran pèlag, el lloc del qual és anomenat *l'oca* per unes belles formacions estalactíiques que penjen del sostre en formes fantàstiques i sorprenents. D'aquí i havent passat el pèlag seguint la mateixa direcció, es troba una paret que divideix la galeria en una llargada d'uns 10 metres, deixada aquesta a poca distància i a la part esquerra, hi ha un corredor. Continuant pel mateix carrer anterior d'una amplada de 3 metres per un metre 50 cms. d'alt es passa en poc més per al-

tres dues parets aproximadament com l'esmentada anteriorment; acabat aquestes, el pas va estrenyent-se i per un estret de 0'60 mts. s'arriba al final, trobant-nos amb una temperatura de 23 graus sobre 0. (Temperatura fora de la cova, 6 graus sobre 0). En aquest últim extrem, es mostra a terra uns sots i canals d'uns 20 cms. de profunditat, els quals demostren que hi havien estat uns embassaments d'aigua.

La galeria que s'ha deixat últimament a la part esquerra, té l'obertura d'entrada 2 metres 50 cms. d'amplada per un metre 30 cms. d'alt, tenint una llargada de 39 metres, havent-hi en el seu últim extrem dos graus sots, el primer de 2 metres de llargada per un metre d'ample i d'una profunditat de 1'50 metres i el segon, o sigui el del costat esquerra, 1'50 mts. de diàmetre per un metre de profunditat, l'obertura d'aquest últim extrem de la galeria té una amplada d'un metre 35 cms. per 55 cms. d'alt. En aquest esmentat i estret carrer als 19 metres de l'entrada es troba a la part esquerra un forat arran de terra, té una llargada de 14 metres, als 7 metres, fa una corba molt pronunciada, havent de passar completament estirats per tal de penetrar al seu últim i petit extrem.

Notes: El total recorregut per les diferents galeries de la cova, és de 336 metres

Seguint pels diferents corredors, es troben certes aranyes i altres petits insectes griseus de molta curiositat.

En temps de pluja, l'aigua s'infiltra en gran quantitat en aquesta caverna, formant una corrent bastant intensa que des de la galeria més llarga surt a la boca d'entrada, remarcant que en els restants corredors no s'hi nota absolutament aquest efecte.

Per a complimentar la importància d'aquesta gran cova, cal posar en esment les excavacions que hi feren en Pere Pere, J. Griera, Joan Solà Sch., P. Marimon, M. Geli, del Centre Excursionista de Terrassa, en la qual hi trobaren un magnífic recull de ceràmica eneolítica; així ho descriu en Pau Gorina, en el seu article «Prehistòria de Sant Llorenç del Munt». Ceràmica eneolítica, en la Cova Simanya (en el Butlletí «Arxiu» número 64, corresponent a març-abril de 1930, de l'esmentada entitat.

Simanya Petita

Aquesta petita cova, com clarament el mateix nom ja indica, està a molt poca distància de l'altra; té aproximadament la mateixa forma d'entrada que l'anterior, però un xic més reduïda i sense cap importància; tenint tan sols una galeria de

Maleït sigui el feixisme

La revolució espanyola és un cant, és un pensament musical que propaga per l'atmosfera sons tenebrosos pels estranguladors de pobles. La paraula insondable de la nostra lluita és molt fonda, és el crit articulat de les nostres milícies que van obrint el forat del qual ha de sortir la nova vida en l'hora solemna de la nostra història, hora gloriosa en la que es lliura el combat difinitiu i en la que els milicians tremolant la seva bandera roja, donen el crit de guerra per la Llibertat i per arren on van els desfilders s'obren i la sombra de Leònides, apareix, fent de cada lloc un Termòpiles.

La lluita d'Espanya, no és la d'un poble, és la de l'Univers, és el pervindre de tots els homes gemegant baix sabata xarolada d'un espasí, per ells tots els espanyols revolucionaris tenim el deure de mostrar a aquests remats que vegeten entre la inèrcia i la cadana de la glòria d'aquest volcà, que remou com en els temps de Prometeo, les entranyes de pedra de la cordillera Ibèrica.

El nostre crit de lluita i rebel·lió deu repercutir granment dels plans estupefactes de la terra, posant el gemec del proletari oprimí, com lluminoses d'esperança, aquells dos grans pensaments d'aquella intel·ligència cremant lliberadora de pobles i forjadora d'homes. Lenin.

«Poble que sap morir, no és un esclau.» «Poble que sap matar, és un poble digne de viure.»

Això és el proletariat espanyol obrint se pas per camins desconeguts i fent que les floracions negres de la misèria es fagin roges baix la pluja de sang que dels cossos dels heroics milicians cau sobre els camps fets pels maleïts feudals.

Espanya crema a l'istiu baix un vent de borrasca, el prodigiós clamor de venjança, els crits de guerra i de victòria sonen baix el despullat cel d'hostilitat. Les bombes de les nostres milícies fan volar les catedrals, i les descàrregues dels seus fusells fan caure als dèspotes i tirans que amb les dues mans s'agafen als seus privilegis, cridant baix la màscara borrosa del seu cristianisme en petit crit d'ós voluntàriament domesticat, i en les seves coses d'assassins es defensen i pretenen

detentar al govern, encara que per aconseguir-ho haguessin de governar sobre clavegueres de sang.

Aquest és el dol formidable a on els bons, els grans lluitadors del proletariat, van ofrenant llurs vides pel triomf de la llibertat i la mort del feixisme, i conjuntament les verges roges, s'inclinen sobre el barranc de la mort, per agafar entre els seus dits el cos sangrant del seu company.

Feliç el poble que sap morir així!

I sabent morir així, sabent combatre tal com ho fem, el triomf és segur. Guanyarem, perquè no som esclaus, perquè odiem la misèria de la vida, aclamant la llum de la Llibertat, aplastarem a aquestes turbes d'ignorans, sense nocions d'honor, flors de baixesa i covardia, de lacais i delators, de clergues corromputs i asquerosos militars.

Això és el feixisme.

El regnat de la Pau sense Llibertat.

En el creix del ciri pompós de les coses, absent al progrés, és suficient per a calmar la gana dels porcs, però incapaç d'apagar la sed d'esperit.

El feixisme té dues ales; la mort i la mentida, no se sap què ha sembrat més runes si la seva llengua o el seu punyal, estiguen segurs que quan enraona fereix una veritat, quan estén la seva mà mata a un home. El seu regnat arrastra per ignal l'assassinat i l'engany.

El feixisme, amb tots els elements d'una tirania vulgar, s'empenya en donar la il·lusió d'un gran imperi i per això fa moure les seves mans tràmoles i roges de sang proletària, la bandera encantada del Progrés.

El Progrés, heus aquí la fisonomia vital del feixisme, un Progrés de traficants incapaç d'imposar la glòria, imposa la disciplina, i essent incapaç de governar un poble, aspiren al trist plaer d'espantar un remat. Un progrés que proclama l'amor al lucre i l'odi a la Llibertat, que proclama el culte a Mammon per sobre el culte al Dret, i que en nom de l'Odre, clava sobre les muralles de la seva ciutat les tablettes que ordenen als seus treballadors i al fi, per por, acaben per entregar a l'estranger un poble ric, perquè es cobri les seves indignitats i vergonyes.

Així és el feixisme. Maleït sigui.

PERE SABATER
del P. S. U. C.

12 metres en direcció N. O. qual és la de l'entrada.

FRANCESC GOSALBES I CASTANÉ

La visita a aquestes coves, la vaig efectuar el 9 de febrer de 1936, amb els companys Antoni Muñoz, Josep Ribas, Enric Torner; el plànol anà a càrrec de Feliu Carreras; tots del «Centre Excursionista del Vallès», de Sabadell.

CASTELLARENCS!!!

SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

L'oca misteriosa

IX

Satisfaccions que determinen una excursió a Castellar

Quan entràrem juntament amb el senyor Castelao, al jardí que rodeja la Pensió Bonanova, ja poguérem contemplar a la blanca i estofada «Lola» en un solell benigne. Portava llaçada al coll una corbata color de rosa. Catxassudament, menjava bombons de xocolata.

Molt aprop també prenent el sol, hi havia Segismunda i el seu marit Zacarias. Aquests, ens informaren que feia tres dies, que Zurita, el criat de Mister Sholls, els hi havia portat l'oca amb totes les precaucions.

A l'arribar a les habitacions principals de la casa, ja eus hi esperava la senyora Pilar Acosta i la seva filla Aurora, la qual féu les presentacions de rigor. La senyora vídua de Barroso, ens declarà molt cordialment, la seva gratitud més intensa pel nostre comportament:

—Ustedes comprenderán la impaciencia y confusión que se apoderó de mis familiares, al notar la desaparición de nuestro animal favorito, precisamente en unos días en que por mis frecuentes viajes a Valencia, no podía yo verificar personalmente las pesquisas convenientes.

—Por cuyo motivo—afegí la senyora Aurora—no atinamos, en nuestro atolondramiento, a poner en la carta que escribió Segismunda, la dirección de este domicilio donde se podía devolver la «Lola».—

Generalitzada la conversa, després d'haver pres seient, ens trobàvem per fi, davant la presència de la senyora Pilar Acosta, la imatge de la qual havíem pogut apreciar en les fotografies que en la nostra anterior visita, ens ensenyà el majordom.

I novament, pel timbre de veu, pels ademans, per les faccions vives i simpàtiques d'aquell rostre suau, va tornar a apuntar en el nostre esperit la sospita de què, en altre lloc i en altra època, havíem ja saludat a aquella mateixa dama atractiva i atenta, les característiques de la qual presumíem remotament conegudes.

I mentre la seva filla i Rodrigo Castelao, iniciaven un diàleg apart, evocant els seus respectius records, de «La Alameda» de Santiago de Xile, aprofitàrem l'avinentosa per a les indagacions:

—Por lo visto, conocía usted ya Barcelona...

—¿Como no?... Si soy catalana...—

Sorpresa general Aquesta declaració era estupenda. La nostra curiositat no tenia límits. Començava a esqueixar-se el vel de les nostres preocupacions.

—Sóc nascuda en la pròpia Barcelona, de pare valencià i de mare catalana —continuà vivíssimament en la nostra parla.—Fins a vint-i-quatre anys vaig viure sense conèixer altres terres que les de Catalunya.

—El cor ens deia—afegírem amb tota vehemència—que vostè no era xilena.

—Ja ho veu; som compatriotes.

—I fins juràriem que vostè i jo, ja ens havíem saludat anteriorment...

—Molt possible. Li seré més explícita... Vostè recorda el nom de Pilar Montalvo?...—

I acte seguit, clara, precisa, va aparèixer en la nostra memòria, la figura coneguda, més juvenil i més autèntica.

—Pilar Montalvo?... Efectivament... Es vostè!... Qui ho havia de dir!... Fa més de vint anys!...

—La mateixa. La que estrenà en el vell Tívoli, «El Asombro de Damasco», en la companyia de sarsuela d'Anselm Fernández, amb l'empresa de Pepe Chil...

—I que debutà—afegírem nosaltres—de cançonetista en la desapareguda Sala Imperi, entre les figures de Tórtola València i Raquel Meller.

—Exactament... Quina memòria! ..

—I a mi no em recorda?...

—En aquest moment, no... Han passat tants anys!...

—Vol tornar a llegir el nom de la meva tarja?...—li diguérem, mostrant aquesta, retinguda damunt el vetllador de l'habitació... Ho féu, i pronuncià els nostres cognoms. Tornà a mirar-nos:

—Sí. Ara sí. Quina casualitat!... En aquella tanda de la Sala Imperi, vaig estrenar de vostè «La buena amazona», amb música de Climent Lozano. Una cançoneta que vaig portar bastant temps de repertori.

—Efectivament. I més tard seguírem tractant-nos, espaiadament, en l'escenari del Tívoli, en ocasió d'exercir jo de revister teatral en un diari de la nit. Freqüentàvem el seu camerino amb l'Armando Oliveros, Joan Redondo, l'Olivia Brigman...

—Sí, sí. Ara el recordo bé... No l'hauria reconegut... Com passa el temps!... Així, ja recorda la meua actuació d'artista en aque'lla època.

—Perfectament. Actuació i carrera que tingué d'interrompre a l'enamorar-se de vostè aquell potentat estranger que l'assetjà llarg temps, i que al fi logrà convencer-la per al matrimoni...

—I que al verificar-se, desaparegué l'artista «Pilar Montalvo», nom de guerra que havia usat fins llavors, per a ésser la pròpia Pilar Acosta i Montalvo, muller de l'hisendat xilè Froilan Barroso de Bravo i de Valdivia, l'estranger de referència...

—I del qual parlaren tan els diaris...

—Exacte. Poc temps després, ja maridats i enlestits els afers del senyor Barroso, empeníem el viatge cap a Xile, per a residir a la nostra finca «Corindiana» d'Uspallata...

—S'acabava el capítol de la seva joventut...

J. VIVES I BORRELL

(Continuarà en el pròxim número)

Consell Municipal de Castellar del Vallès

Presidència

Aquesta Presidència, posa en coneixement de totes aquelles persones que tinguin necessitat de visitar-la, poden fer-ho tots els dies de 6 a 7 del vespre a la Conselleria de Defensa (Major, 74).

Castellar del Vallès, 14 de gener de 1937

El President del C. M.,

V: Roca

Bateria de Cuina

de les millors marques

les trobareu a la Llauneria

M. Rovira - MAJOR, 49
TELEFON 20

—MODISTA I PROFESSORA DE «CORTE». Li plau oferir-se al públic per tot el ram de modisteria i l'ensenyament del «corte» Sistema Martí.

FRANCESCA BRUGUERA

Torras, 10

NOTICIARI

VISITA D'INSPECCIO

El passat dilluns a la tarda, estigué a la nostra població, un Comandant Inspector dels Grups d'Instrucció Militar.

Després de verificar diverses proves teòriques i pràctiques als minyons subjectes a l'ensenyament de la instrucció militar, tingué proves d'afecte i consideració per l'Alferes i Sergents encarregats del susdit Grup d'Instrucció Militar de la nostra localitat, per la bona i profitosa tasca portada a terme i a la vegada felicità cordialment a tots els minyons, els quals saberen correspondre.

Sembla que per tot el que resta de mes ja seran donats d'alta de la susdita instrucció militar.

EL CENS D'APARELLS RADIO-RECEPTORS

A les Oficines del Consell Municipal, s'està treballant activament per a facilitar i omplenar les fulles declaratòries per tal de portar a cap la formació del Cens d'aparells Ràdio-receptors, complimentant el recent Decret de la Conselleria de Defensa de la Generalitat de Catalunya.

Fem avinent que demà al matí, acaba el termini concedit per a presentar les esmentades declaracions, les quals han d'anar segellades pel partit polític o sindicat on l'interessat pertanyi.

HORARI DE VENDA

I TANCAMENT D'ESTABLIMENTS

Des d'aquesta setmana que comença a regir un horari d'obertura i tancament d'establiments en els diversos rams en què es divideix el comerç.

Trobem encertadíssima aquesta concòrdia feta entre el comerç en general i el Consell Municipal, doncs fins ara els comerços tancaven i obrien quan els convenia, i val a dir-ho, això donava la sensació d'un poble molt endarrerit en aquesta matèria.

TRASLLAT

Les Oficines de la Delegació del Socors Roig Internacional a la nostra població, han quedat definitivament instal·lades a la casa número 35 del Passeig.

EL MITING D'AVUI A LA NIT

Avui, a les 8 i en el local Harmonia, es celebrarà un Magne Miting d'orientació de reraguada, organitzat pel «Comitè de Relacions Camperoles» C. N. T. - A. I. T., i en el qual hi parlaran els oradors següents:

J. Porté, J. Valero, J. Arans i J. Tuñeu.

Tots ells destacats elements de l'abans dit «Comitè de Relacions Camperoles».

EL MITING DE DIUMENGE

El Sindicat de Professions i Oficis Diversos U. G. T., ha organitzat pel pròxim diumenge, a les onze del matí, un Gran Miting d'orientació sindical que tindrà lloc al Saló Municipal d'Espectacles, en el que hi prendran part els destacats militants de l'esmentada organització:

Francesc Martínez, de Caldes de Montbui; Antoni Olarte, Nou comissari de l'habitatge de la Generalitat de Catalunya; Josep Miret, de la secció Transport; i Jordi Benejam, Secretari General de la Federació Regional de la indústria Fabril i Tèxtil, i Conseller de l'Ajuntament de Barcelona.

Presidirà el company Francesc Peña, secretari de l'esmentat Sindicat local.

DEFUNCIONS

Dia 9. — Joan Ciuró Padrós, vidu, de 76 anys.

— Dia 10. — Antònia Olivé Dosrius, vídua, de 75 anys

Dia 11. — Maria Ventura Mañosa, vídua, de 86 anys.

Dia 12. — Josepa Colomer Casola, casada, de 51 anys.

Dia 13. — Alfons Bertran Castells, casat, de 59 anys.

A tots els familiars dels traspassats, traslladem la nostra més sincera expressió de condolença.

MATERIAL ESCOLAR

De la qualitat del producte
depèn que el resultat sigui o no satisfactori

RIBERA, impressor

Puig de la Creu, 3 — Telèfon 17 — Castellar del Vallès